Toimetus ja talitus
Jõhvis
Turuplats Nr. 1.
Telefon Nr. 4.
Toimetaja kõnetunnid kella 11—1.
Talitus avatud 9 6.

Kuulutuste hinnad:
Kuulutuse küljel 3 senti m/m ühel veerul, tekstis 8 senti m/m ja lehe eesotsas 6 senti m/m.

Ilmub 3 korda nädalas.

Üksiku numbri hind senti.

ALUTAGUSE ELU

Jõhvi ja Alutaguse häälekandja

Tellimisehind postiga 3 korda nädalas.
Kuu 60 senti, 3 kuud 175 snt., 6 kuud 340 snt., 12 kuud 6 kr. 75 senti.
Üks kord nädalas iga laupäev.
Kuu 20 s., 3 kuud 60 s., 6 kuud 120 s., 12 k. 240 s.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid ja postiagentuurid.

Nr. 122. (171). Jõhwis, teisipäewal, 27. oktoobril 1931. II. aastakäik.

Üleingeriline peopäev Kalliveres.

Rahwamurd uue kiriku õnnistamisel. — Külalisi lähetagant.

„Tuleb aeg, millal ka Ingeri on saanud omale iseseisvuse."

Pühapäewal toimus Ingeris uue kiriku õnnistamine, mis kujunes kohapeal suureks pidupäewaks. Külalistena olid kohale sõitnud Soome piiskopp Gummerus, Helsingi koolinõunik mag. Matti Pesonen ja Helsingi ülikooli 12 usuteaduse üliõpilast. Narwast olid sõitnud kirikuõnnistamisele 1. diw. ülem kindr.-major A. Tõnisson, Alutaguse praost J. Jalajas, Soome-Rootsi kogudusе õpetaja Erwiö, Soome aukonsul J. Lust j. t.

Kiriku õnnistamise-talitus algas kella 1/2 12 paigu. Kiriku õnnistas piiskopp Gummerus, selle järele pidasid waimulikutalituse praost Jalajas ja õp. Erwiö. Jumalateenistus kestis kirikus üle 2 tunni. Inimesi oli tulnud kirikusse nii rohkesti, et wäike kirik ei jõudnud kõiki mahutada. Kohal olid wanad raugad ja wäetid, et wõtta osa pidulikust kiriku awamise-talitusest.

1/2 3 päewal oli Narwa Soome-Rootsi kogudusе korraldusel Kalliwere algkoolis lülaliste auks pidulik eine, millest wõttis osa umbes sada inimest. Lauakõnesid pidasid praost J. Jalajas, õp. Erwiö, kohalik Ingeri algkooli juhataja Thales, Narwa Soome-Rootsi kog. juhatuse liige A. Ülle, kes andis ka ülewaate kiriku ehitamisest. Ingeri kirikut hakati ehitama kaks aastat tagasi. Toetusi saadi selleks Eesti haridusministeeriumilt ja Soome seltskonnalt. Kirik läks maksma 12.000 kr. Kõnelesid weel piiskopp Gummerus, mag. M. Pesonen, Ingeri seltsi sekretär J. Mustonen, kohaliku haridusseltsi esindaja K. Elken, kindr. A. Tõnisson, uskus, et kord tuleb aeg, millal ka Ingeri on saanud omale iseseiswuse. Kõnelejad olid ühemeelselt arwamisel, et ühise loowa tööga ingeri rahwas wabaneb wõõrast ikest ja loob oma kodu, oma riigi ning saab wäärilise seisukoha hõimurahwaste peres.

Meeleolukõllane sõbralik kooswiibimine kestis kella 6-õhtul. Soome piiskopp ja enamus külalisi lahkus Ingerist, kuna mag. Pesonen ühes usuteaduse üliõpilasega jäi Ingerisse, et tutwuda kohapeal ingerlaste elu-oluga.

Tööpuudus Narvas, Rakveres ja Jõhvis.

Hooldamist wajawate laste arw tänawu kahekordne.

Pühapäewal, 25. okt. s. a. peeti Tallinna haridus-sotsiaalminister Jaan Piiskari juhatusel üleriiklik nõupidamine, et eelolewal talwel tööpuuduse tõttu lasterikaste puudustkannatajate perekondade ja nõrgajõuliste wõimaliku raskenemata seisukorra lahendamiseks teid otsida. Nõupidamise esimese osana kuulati ära kohalikkude omawalitsuste aruanded. Üldpildina selgus, et tööpuuduse hädaoht on wõrreldes läinud aastasega tõusnud kõikjal kahekordseks, kohati weel suuremaks.

Narwa linnawalitsuse poolt andis aruande hoolekande osakonna juhataja J. Metsatalu. Kõigepealt märkis aruandja ära, et Narwa oleneb suurel määral kose ümber asuwatest wabrikutest. Nende suurte tekstiiltööstuste seisukorrast oleneb teatawal määral ka tööpuuduse lahenemine ja wastupidi. Kuna wäiketööstus on Narwas wähem arenenud, siis ongi Narwa oma wäljamaadete pooleest erilises seisukorras. 1930./31. a. a. korraldati Narwas hädaabitöid meestele 23142 krooni ulatuses, naistele 9539 krooni eest. Tööl olid 412 meest ja 120 naist. Hädaabitööde kuludest kandis linn 6189 krooni. Eraorganisatsioonide tegelikul korraldusel said 370 last sooje lõunasid ja 420 last said riidewarustust. Arwesse wõttes kujunenud olukorda tuleb tänawu hoole alla wõtta Narwas wähemalt 700 last ning nende toitmise ja warustuse peale tarwisminew summa on kokku 16.600 krooni.

Töötute arwu tõusu Rakweres märkis ära linnanõunik Kängsepp. Maa ei tarwita enam endisel määral tööjõudusid ja see on toonud linna tööpuudust. Sellest tingituna kaswab hoolealuste laste arw 230-lt ueljasaja peale. Seni läks laste peale 800 kr. kuus, et nüüd esimese järgu hädale wastu panna, tuleks kulutada laste peale 2000 krooni kuus, milliseid summe palub linnawalitsus haridus-totsiaalministeeriumilt. Laste hoolekande korraldamine teostus Rakweres edukalt lastekaitse ühingu kaudu.

Jõhwi alewiwanem R. Lepik märkis samuti ära alewi isesugust olukorda: alew on suurel määral olenew ümber asuwatest kaewandustest. Niipea kui on Kukrusel, Järwel j. m. tagasitõmbumine, nii on otsekohe suurel hulgal alewis raskusi tööleidmisega. Teisest küljest ei tarwita ka maa enam sel määral tööjõudusid, kui warem, mis oli eriti tänawul suwel wäljapaistew. Selle tõttu on seisukord, wõrreldes läinud aastasega, kaks kord halwem. Kui kõnelda lasterikaste puudustkannatawate perekondade ja nõrgajõuliste toetamisest, siis on alewis wäitese maasstaabi tõttu laste toitlustamise asemel wast praktilisem laste ja nõrgajõuliste warustamine jalanõudega ja ritetusega, mille peale alewiwalitsuse andmete järgi waja on wähemalt 2000 krooni.

Töölised Venemaalt tagasi.

Wiis kuud ülekuulamisi ja saatmisi wanglast wangla.

Laupäewa õhtul jõudsid Narwa Nõuk. Wenemaalt Kiwiõli kaewanduse töölised Stepanida Jelisejew, 31 a. wana, ja Nikolai Maslow, 26 a. wana. Mõlemad koos kellegi Erich Anto nimelise isikuga põgenesid 26. mail 1931. a. salaja üle piiri Nõuk. Wenemaale soodsamaid töötingimusi otsima. Üle piiri läksid põgenikud Omuti küla juurest ühe wana talumehe juhtimisel. Jõudnud SSSR-i territooriumile, nad tabati ja wiidi Ouduwa wangimajja. Piirijookskute seletusi töö otsimisest ei ustud. Neid koheldi kahtlaste isikutena ja pandi toime karme ülekuulamisi. 2 1/2 kuud hoiti Eesti kaewandustöölisi Ouduwas wangis ja saadeti siis edasi Leningradi. Seal jatkatud ülekuulamist, mis aga ei annud Nõuk. Wene ametiwõimele soowituid tulemusi. Alalised usutlemised muutsid tööotsijail elu põrguks ja nad nõudsid Eestisse tagasisaatmist. 23. oktoobril toodud Kingisseppa S. Jelisejew ja N. Maslow, kuna kolmas kaaslane — Erich Anto — jääti Leningradi, ja saadeti reisijate-rongiga Narwa.

Häwitati metsmesilaste sülem.

Läinud laupäewal anti Narwa kriminaalpolitseile teada, et 22. okt. on warastatud Tõrwala riigimetsast õõnsast puust, metsmesilaste mesi mis kaalus 16 kilo, kusjuures hukkus mesilaste pere. Warastatud mesi ja hukkunud mesilased seisid metsnik J. Nikolase walwe all.

Autoga kilomeetripost maha.

Laupäewal, 24 skp. sõitis taksiauto A 232 Jõhwis Schmidt-Abelowi kaubamaja juures olewale betoonist kilomeetri postile otsa, mille tõttu see katki murdus. Autot juhtis Jaan Kose, kellel wastaw juhtimise luba puudus. Asja kohta koostati protokoll. Maawalitsuse kahju 20 kr. Auto kuulub Jõhwis elawale E. Kosele. Juhi äraolekul wõttis Jaan Kose ilma juhi teadmata auto ja läks sõitu.

Poksivõistlus „Võitlejas".

Tartu „Kalew" osutus poksis „Wõitleja" spordiosakonnast tugewamaks.

Pühapäewal algas raskejõustiku-hooaeg Narwas poksiwõistlustega. Kohtasid poksis Narwa „Wõitleja" spordi-osakond ja Tartu „Kalew". Mõlemi seltsi poolt wõttis osa wõistlusest 7 poksijat. Kergemates kaaludes olid tartlased tugewas ülekaalus ja „Wõitleja" poksijail kes nõõrringis alles lühemat aega, tuli lahkuda kaotajatena. Õhtu huwitawamaks matchiks kujunes Kübara, Tartu „Kalew", ja Karro, „Wõitleja", kohtamine. Poolraske-kaalus Kübar, kui kõva treeningu saanud poksija, oli täiesti abitu 1. roundil Karro peaketungidele. Teisel roundil Karrol näis lõppewad jõud, kuid 3. roundil ta kogus end ja tuli wõitjaks. Hea treeningu juures Karrol on lootusi tulla oma kaalus Eesti meistriks. Huwitaw oli ka Luiga Tartu „Kalew" ja Alber, Narwa „Wõitleja" kohtamise keskkaalus 1. roundil Alber tungis peale ja surus wastase wahetult nööridesse. 2. roundil Luiga oli täielikult wäsinud. Enne roundi lõppu tunnistati tehnilise knock-outiga wõitjaks Alber. Raskekaalus Lukini, „Kalew" ja Kukk, „Wõitleja" match kujunes wiimasele kõwaks „saunaks". Kukk oli Lukini hoopidesajule siisti wastupidaw. Wõitjaks tuli Luikin punktidega. Wõistlus lõppes 5:2 Tartu „Kalewi" eduks.

Tehnilised tagajärjee: kukl-kaalus: 1. Sipsak „Kalew", 2. Wassiljewski; sulgkaalus: 1. Saag, 2. Kitsemets, kergekaalus: 1. Wahi, 2. Wõrm, kergekeskkaalus: 1. Luikin I, 2. Soo; keskkaalus: 1. Alber, 2. Luiga, poolraskekaalus: 1, Karro, 2. Kübar, raskekaalus: 1. Luikin, 2. Kukk.

8. now. peetakse Narwas poksiwõistlus Narwa „Wõitleja" ja Tallinna poksiklubi wahel.

A. Tõnuristi 45 a. kooli- ja seltskonnategevuse juubel.

Täna, 27. okt, pühitseb A. Tõnurist oma kooli- ja seltskonnategewuse 45 a. juubelit, mis puhul jätawad õpetajad jumalaga juubilariga, kes määratud pensionile. Õpetajate selts ja tema endised õpilased korraldawad sel päewal tema auks omawahelise kooswiibimise e.-s. „Ilmarise" saalis.

Narwa majaomanikkude seltsi traditsiooniline aastapäew.

Tulewal laupäewal, 31. skp. pühitseb Narwa majaomanikkude selts „Ilmarises" oma aastapäewa. Seltsi aastapäewad on kujunenud aastate jooksul Narwa majaomanike traditsioonilisteks omawahelisteks kooswiibimisteks, kus koduses õhtusöögilauas ühise perena sõprussidemeid luuakse. Seltsi juhatus on hoolitsenud ka hea ja tujukõllase eeskawa eest. Juhime aastapäewale juba warakult majaomanike ja nende sõprade tähelepanu. Kutsekaardid on saadawal seltsi liikmetele ja külalistele Narwa majaomanikkude pangast ning seltsi juhatuse liikmetelt.

Kui palju määrati tänavu hädaabitöödeks?

Teedeministeeriumis on lõpulikult walminud hädaabitööde kawad eelolewaks talweks. Wiru maawalitsus saab 22 tuh. krooni, mis annab 12.200 meestööpäewa. Rakwere linnawalitsus saab 6970 krooni (3950 mees- ja 500 naistööpäewa) Narwa linnawalitsus saab 18400 krooni (10500 mees- ja 1250 naispäewa). Nendele töödele lisanewad riikliikude asutuste tööd. Nii teeb raudteewalitsus Narwa raudtee piirkonnas töid 4500 krooni eest, weeteede walitsus Kulgul 2500 kr. eest ja kaitseministeeriumi töid 5522 krooni eest, sellest õmblustöid Narwas 3000 kr. eest, Rakweres 1000 kr. eest ja Jõhwis 300 krooni eest. Peale selle on kaitseliidul 3000 kroonine töö Narwas ja põllutööministeeriumil 400 kroonine töö Rakweres.

Lõi raudkangiga.

Laupäewa õhtul kella 4 paigu tekkis tüli Narwas, Roheline tän. nr. 12 maja hoowis A. Neifeldti ja Aleksander Piilbergi wahel, kes olid mõlemad wiinastanud olekus. Ägedusehoos lõi A. Neifeldt oma kaaslasele pudeli pähe puruks, haaras maja seina äärest raudkangi ja purustas sellega A. Piilbergi käe. Peksajaanu tuli omal jalgel, kaetud üleni werega, Narwa politseisse. Peale ülekuulamist ta wiidi linnahaigemajja rawimisele. Sündmuse kohta alustasid ametiwõimud juurdlust.

Narva äriteenijad koos.

Muudeti osaliselt ühingu põhikirja.

Pühapäewal peeti Narwa äriteeniteenijate ühingu erakorraline üldkoosolek. Esindajaks äriteenijate kutseorganisatsioonide liidu üldkoosolekule waliti A. Mölder (Etk. raamatupidaja) ja L. Pihlak (K. Kütti kauplusest).

Teise tähtsama päewakorra punktina oli osaline põhikirja muutmine. Senine põhikiri nägi ette, et äri raamatupidajad ei saanud olla ühtlasi kontoriametnikeks ja wastupidi. Koosolek otsustas mainitud põhikirja punktis ette wõtta wastawa paranduse.

Koosolekut juhtis K. Rattassepp, protokolleeris A. Mölder.

Ühingu järgmine üldkoosolek peetakse eelolewal pühapäewal kl 10 homm. ühingu ruumes.

Tujukõllane õhtu ÜENÜNO unes kodus.

Pühapäewa õhtul ÜENÜ Narwa osakond korraldas seltskondliku kooswiibimise teelauaga ja tantsuga oma uutes ruumides, mis asuwad Helsingi tän. 5. Noori oli koos 100 ümber ja tujukõllaselt weedeti esimene õhtu uues ühiskodus. Lauakõnedes rõhutati sarnase ühiskodu wajadust noorte ühendajana ühistele sihtidele ja selle prattilist tähendust noorsootöös.

Uute ruumidega on ÜENÜNO tegewuswõimalustelt palju wõitnud. Osakonna neiud noorperenaistena olid osanud ÜENÜNE kodu teha juba esimesel õhtul wäga meeldiwaks ja mugawaks ja seal oli hea wiibida.

ÜENÜNO uue kodu awamist toimetatakse pidulikult lähemail päewil.

Ümberpaigutusi kaitsewäes.

Kolonel Triik Narwa tagasi.

Esmaspäewal toimus 1. diwiisis wäeosade juhtide ümberpaigutus. Tapa soomusrongide rügemendi ülem kol. Paul Triik, kes alles läinud aastal asus sellele kohale, tuli endisele kohale—1. diwiisi staabi ülemaks, kuna praegune staabi-ülem kol. Karl Tallo asus endisele kohale, Tapa soomusrongide rügemendi ülemaks.

Kiri toimetusele.

„Põhja Eesti" toimetusele,
Narwas.

W. a.

härra toimetaja.

Teie lugupeetud lehes 22. skp. nr. 120 oli märkus pealkirja all: „Joala mõisa walitseja lahkus ametist", milles teatatakse, et hra H. Wohlbrück on ametist lahkunud.)

See märkus ei wasta tõele. Hra H. Wohlbrück on minu otsekohene abi ja ei ole minul tema lahkumisest midagi teada.

Palun seda asjaolu Teie lugupeetud lehes lahkelt õiendada.

Täielise austusega
E. Alwer,
Majanduse-osakonna juhataja.

*

Nagu kuuleme ustawaist eriallikaist, Joala mõisa walitsejale H. Wohlbrückile kui wälismaalasele on pikendatud Eestis peatumise luba kuni 1. detsembrini s. a. Kuna peatuslubade pikendamises wälismaalastele ajal, millal tööpuudus üha kaswamas, ollakse üsna tagasihoidlik, siis kuuldawasti H. Wohlbrückile on antud pikendust Eestis peatumiseks ainult pooleli olewate tööde lõpule wiimiseks, ja sedagi waid üheks kuuks — 1. nowembrist kuni 1. detsembrini s. a.

Narva- ja terve Alutagune loeb ainult „Põhja Eestit".

Talunik sulasega kohtus.

Wõrnu talunik J. Kaup esines Jõhwi rahukohtus kaebusega oma endise sulase J. Laane wastu, et see kord pruudi poole minnes oli wõtnud tema palitu ja saapad. Kaebusega esines peremees peale seda kui sulane hakkas nõudma tasumata jäänud palka.

Jõhwi rahukohtus eitab Laane saabaste wõtmist. Saanud ainult Kaupi käest säärad, kuna saapad otsa lasknud teha oma rahaga. Peale pikka juttu segast saabaste juttu, minnakse palitu juure.

„No kas kukkusite pruudi juure minnes palituda ka kraawi, nagu nõudja seletab?" küsib kohtunik.

Ei, kraawi ega mitte kuhugi ta ei kukkunud, seletab Laane. Pole ka palitu enam uus olnud, waid wana tolgendus, millel puudus isegi üks hõlm. Sellegi pani ta selga pererahwa loaga ning toimetas pärast tagasi.

Ka Kaupi poolt ülesantud tunnistaja ei tea saabaste ega palitu wõtmisest midagi.

Kui lõpuks kohtunik küsib Laanelt, mida ta soowib weel öelda, wastab see kindlalt: „Palun edasi kaebada!"

Muidugi oleks pidanud Laane ise selle töö tegema, aga seekord jääb ta tegemata, sest rahukohtunik lükkab tõenduste puudustel Kaupi nõue tagasi.

Ka Tapal tööpuudus suureneb.

Haridus-sotsiaalministeeriumis 24. skp. peetud hoolekande alaliste omawalitsustegelaste nõupidamisel andis Tapa linnanõunik H Sellisson, kes oli ühtlasi ka koh. lastesõprade ühingu edustaja, aruande, milles näha, et tööta tööliste arw wõrreldes mullusega on Tapal tõusnud 50 protsent. wõrra (registreeritud 145). Tänawu wajawad 60 last hoolekannet ja selleks on waja abi wähemalt 1000 kr. Nõrgajõuliste jaoks on waja abi 500 kr. Laste eest hoolitsemist ja toitmist korraldas edukalt Tapa lastesõprade ühing, kes kawatseb seda ka tänawu teha.

Nagu teedeministeeriumist selgub, on Tapa linnawalitsusele tänawu hädaabitöödeks määratuda 500 kr., raudteewalitsuse tööd tuleb 2170 krooni eest ja kaitseministeeriumi õmblustöid 2000 krooni eest.

Uuendage „Põhja Eesti" ja „Alutaguse Elu" tellimist.

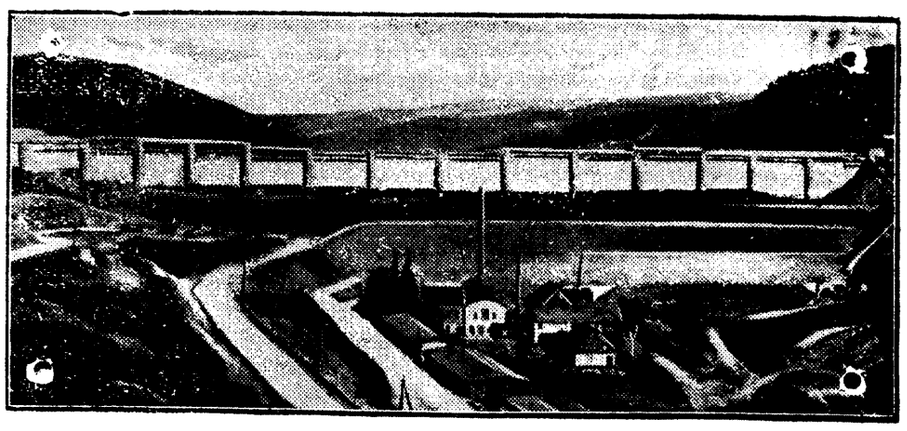

Hiljuti awati pidulikult Saksamaa kõige suurem weewärgi pais. See on ehitatud Söse orgu, Harzi mägedes. Pais on 420 meetrit pikk. Ta wõib koguda 25 milj. kantmeetrit joogiks kõlbulikku wett, mis määratud weewärgi warustamiseks.

SAKSA WESILENNUK „FREUNDSCHAFT“ ALLA LANGENUD.

Saksa wesilennuk „Freundschaft“, mis mõne nädala eest alustas lendu Rankingi, on India ookeani ranniku ligidal merel mootori rikke tõttu maha langenud. Lennuk wajus põhja, kuna lenduriid olewat päästetud mööda sõitnud auriku poolt.

Valuuta müügikitsendus maksma.

Wäliswaluutat antakse ainult wälismaisete kohustuste tasumiseks.

Reedel pidas Eesti Panga nõukogu oma koosolekut, kus arutusel oli wäliswaluuta müügi kitsenduse küsimus. Peale pikemaid läbirääkimisi panga nõukogu otsustas maksma panna wäliswaluuta müügikitsenduse. Edaspidi müüakse wäliswaluutat ainult nendele, kellel on ette näidata kindlad tõendused, et neil wälisrahas on tasuda kohustused. See korraldus maksab ka teiste pankade kohta.

Reedest peale müüakse kõikides pankades wäliswaluutat ainult sellekohaste tõenduste ettenäitamisel. Selle sammu astumine kokkuleppel erapankadega osutus tarwilikuks seepärast, et ära hoida ülemaalist waluuta wäljawoolu. Eesti Pank on kogu aeg peale inglise naela langemist wäga ettewaatlik olnud waluuta wäljawoolu küsimuses ja on püüdnud alati saada selget ülewaadet seisukorrast. Peale inglise naela langemist Eesti Pank ja teised ei müünud mitte wabalt waluutat, waid ainult sellekohaste kindlate kohustuste tasumiseks. Kui wahepeal seisukord rahaturul rahunes, hakkasid Eesti Pank ja teised pangad waluutat müüma endistel alustel. Et wiimasel ajal sissewedu tunduwalt on tõusnud, siis suurenes loomulikult ka nõudmine wäliswaluuta järele. Pangad asetati seisukorda, kus nõudmine wäliswaluuta järele oli suurem, pakkumine aga märksa wähem kui warem. Sellega waluuta ähwardas teatawal määral wälja woolata. Et sellele ebamäärasele olukorrale piiri panna, oligi tarwilik waluutamüügi kitsendus.

Rahutusi Küpruse pealinnas.

Rahwahulk korraldas walitsusehoone ees meeleawaldusi ja walitsuse hoone süüdati põlema.

Inglise asumaade ministeeriumile on saabunud teated, mis könelewad tõsiselt rahutustest Küpruse pealinnas Nicosias. Kesknädala õhtul korraldasid kohaliku omawalitsuse nõukogu kolm wastasrindlikku liiget Nicosia tänawatel suure meeleawalduse. Kuigi korraldajad ei olnud kawatsenud meeleawaldusele anda eriti sõjakat ilmet, lõppesid need tõsiste korrarikkumistega. Korraldajad kaotasid wõimu meeleawaldajate üle ja rahwahulk korraldas suuremaid märatsemisi eriti walitsuse hoone ees. Pärast kolm tundi kestnud rahutusi süütasid märatsejad walitsuse hoone põlema. Hoone põles maani maha. Politsei, kellel oli juba mitu tundi olnud terawaid wõitlusi meeleawaldajatega, oli sunnitud rahwahulga peale tuld awama.

Seniste teadete järgi ei ole rahutustel olnud surmaohwreid, küll aga mitmed meeleawaldajad on saanud haawata.

Inglise wahemere laewastiku juht on saatnud Küpruse wetesse kaks ristlejat. Samal ajal on teel Küprusesse eskadrill merewäe lennukeid. Wiimased teated ütlewad, et Küpruses walitseb jälle täielik kord.

Wiimastest teadetest selgub täienda waid üksikasju mässust Küprusel. Liikumine Briti wõimude wastu algas teisi päewa õhtul Limassolis.

Valekaebuse eest kinni.

Esitas kaebuse vihapärast, et visati välja.

Erra wallas, Küttejõu jaama juures oli Marie Taaponil kunagi maja ja äri. Äri läks aga pankrotti ja wiis Taaponi waranduse oksjonile, kus maja ostis ära keegi Osipow.

Kas korteri puudusel wõi muul põhjusel asus aga Taapon oma endisesse majja elama, nii et Osipow konstaabli abi palus kutsumata tülalisest wabanemiseks.

Konstaabel Mihkelson leidis M. T. pliidilt magamast, kes ei teinud wäljagi käsust wabatahtlikult wälja minna. Nüüd wõttis konstaabel tõrkujal käealt kinni ja tõstis ta õue.

Taapon tõstis wiha pärast kaebusenagu oleks konstaabel Mihkelson wäljatõstmisel wägiwalda tarwitanud, omastades selle juures ühes Osipowiga temalt kaks kuldsõrmust, 3 kr. raha ja ühe kammi.

Muidugi ei wõinud sarnast asja olla ja Taapon wõeti wastutusele wale kaebuse eest.

Asjaarutamisel Rakwere-Paide rahukogus 20. okt. Taapon ikkagi rääkis, et temal on asjad kaduma läinud, kuid nüüd enam just ei süüdistanud konstaablit ja Osipowi. Kohus karistas teda ühekuulise arestiga.

Ka raudteel kuiwawad töötõimalused kokku.

Osa remontöölisi Tartu-Petseri teedele.

Iga-aastane hooaja-töö raudteel, mis algab maikuust, haakab käesolewal aastal lõpule jõudma.

Praegu leiab Narwa raudtee piirkonnas tööd 34 töölist. Kuna aga Narwa piirkonna jaoks määratud krediidisummad on lõpukorrale jõudmas, ühtlasi hooajatööd lõppemas, siis neist paljusid ähwardab lähemal ajal wallandamine. Suuremat arwu tööjõude läheb liinil tarwis alles suurte lumesadude ajal liini liikumiswaba hoidmiseks ja sedagi ainult jaama ümbruses, kuna wäljaspool selle töö teeb lumesahk.

Teatawasti uute raudteeliinide awamisega otsustas wabariigi walitsus raudtee personaali mitte suurendada. Seega teistelt liinidelt paigutatakse töölisi ja ametnikke uutele liinidele. Ka Narwa piirkonnast on nähtud ette umbes 8 remontöölise (kuutöölise) ümberpaigutus Tartu-Petseri liinile.

New-Yorgis 10 miljoni elanikku.

Hiljutise rahwalugemise andmetel New-Yorgis, on selle maailmalinna elanike arw tõusnud 10.901.424 inimesele. Siia on kaasa arwatud ka eeslinnad.

Seni peeti suurimaks linnaks maailmas Londonit, millel 8.202.818 elanikku. Nüüd aga on London esimeselt kohalt taganenud ja selle annud New-Yorgile.

Võitlus Mandshuurias.

Mukdenist teatatakse, et Tiehlingi lähedal Lõuna-Mandshuuria raudtee piirkonnas on Jaapani garnisonil käimas raske wõitlus umbea 2000 Hiina sõduriga. Mukdenist saadetakse jaapanlastele rutuliselt toetust.

Arwatawasti on siin tegemist Hiina Mandshuuria-armee jäänustega, kes lõhuwad raudteid ja lõikawad läbi telefoni- ja telegraafiliinid. Wõistluses jaapanlastega on umbes 50 Hiina sõdurit surma wõi haawata saanud.

Kohtla wana wallamaja laguneb.

Kohtla endine wallamaja, milline andis mitukümmend aastat wallale peawarju, on lagunemas. Mõisate tükeldamise järele wallawalitsus wiidi üle mõisa ruumesse. Rüüd seisab wana wallamaja hooletuses ja koristamata. Katus on õõdunenud ja paiguti maha warisenud, trepikoda on peahoone küljest lahti wajunud ja ähwardab möödasõitjatele kaela kukkuda. Soo:itaw oleks, et wallawalitsus wanakesele appi tuleks teda kohendades ehk lammutades.

Leedus elab 91 eestlast.

Statistiliste andmete järgi elab Leedus praegu umbes 17.000 wälismaalast, nende hulgas 1407 lätlast ja 91 eestlast.

KIRJANIK SCHNITZLER †.

Tuntub kirjanik Arthur Schnitzler suri äkki rabandusse.

Külm rikkus kartuleid.

Möödunud nädalal sügiskülmad tegid kahju talupidajaile wõttes ära kartulid niihästi wagudes kui ka nõrgalt kaetud kuhjades.

Naiskutsekoolide juhatajate nõupidamine.

30. okt. peetakse Tallinnas naiskutsekoolide juhatajate nõupidamine. Päewakorras on rida küsimusi, mis seotud kooli õppekawade, wajalikkude muudatustega ja lõpetajatega.

Jaapan alistub.

Jaapani esindajale Rahwasteliidus tehti ülesandeks wastu wõtta Rahwasteliidu nõukogu ettepanekud. Jaapan on nõus oma sõjawäed Mandshuuria okupeeritud osadest Lõuna-Mandshuuria piirkonda tagasi tõmbama. Jaapan teeb kõik, mis wõimalik, et see operatsioon kolme nädala jooksul lõpule wiia. Tingimuseks on et Hiina tunnistaks oma lepingukohustusi ja wõtaks tarawitusele abinõusid jaapaniwaenulise kihutuse lõpetamiseks Hiinas.

Silvester Matuska,

(keskel, palja peaga), kes tunnistas üle oma osavõtu Torbagy ja Jüteborgi rongide õhkulaskmises. Pildil toimetatakse ülekuulamist katastroofi kohal.

Paemurru ja Kadastiku linnaosade kinnistustoimetused Rakverest Narva.

Rakwere-Paide rahukogu korraldusel saadetakse Rakwere kinnistusjaoskonnast Narwa kinnistusjaoskonnale kõik Narwa Paemurru ja Kadastiku linnaosade kinnistustoimetused. Narwa kinnistusjaoskond on wõtnud Rakwere kinnistusjaoskonnalt wastu 74 toimingut ja umbes sama palju on weel üleandmisel. Paemurru ja Kadastiku linnaosade kohta hakatakse pidama kinnistusraamatuid Narwa kinnistusjaoskonnas.

TÖÖTUTE ARV KASVAB.

22. okt. oli registreeritud Narwa linnabõrsis 573 töötut, neist 396 meest ja 177 naist. Wiimastel päewadel on hakanud töötute arw eriti kiiresti kaswama, mis tuleb seletada sellega, et igasugused wälistöö jõuawad lõpule ja töölised jääwad teenistuseta.

Nõupidamine hoolekande asjus.

Laupäewal on sotsiaalministeeriumis suurem nõupidamine hoolekande, eriti laste hoolekande korraldamise üle Eestis. Narwast sõidab nõupidamisele linnanõunik J. Metsatalu.

H. G. Wells ennustab sõda.

Tuntud inglise kirjanik H. G. Wells, kes saabus mõne päewa eest New-Yorki, kus ta tahab awaldada oma uusima teose, mis käsitawat „tööd, rikkust ja inimkonna õnne“, seletas ajakirjanikele, et uus maailmasõda algawat kohalise ilmega konfliktist, ja Jaapani-Hiina konflikt wõib kergesti saada selleks lähtepunktiks. H. G. Wells kuulutas teatawasti läinud maailmasõda tükk aega enne selle algust ette.

Narva — kohvikute linn.

1932. a. awatakse 18 kohwikut, 5 tee-ja söögimaja, 2 wõõrastemaja ja 3 einelauda.

Alkoholita jookidega asutiste awamiseks Narwas 1932. a. on esildatud soowiawaldusi 18 kohwiku, 5 tee- ja söögimaja, 2 wõõrastemaja ja 3 einelaua peale.

Kohwikuid tahawad pidada: R. Waldmann, Suur tän 18; A. Artis — Suur tän. 22, Wiru tän. 7, Uusküla 1; J. Lepits—Wiru tän. 9 ja Uus liin 45; J. Miitau — Posti tän. 64 ja 67; J. Lehmann—Posti tän. 53; K. Saarnit—Tallinna maant. 12; A. Roop — Joala tän. 6; E. Lausberg — Joala tän. 10; W. Jewstawjew—Joala tän. 4; J. Grünberg—Joala tän. 3; F. Ottisaar—Sepa tän. 27; J. Kaera—Westerwalli tän. 2; u.-ü. „Are“—Suur tän. 6; M. Odjak—Uus liin 49. Tee- ja söögimaju: J. Püüsep—Kooli pl. 1; W. Roletski — Suur tän. 23, A. Piiri — Peetri pl 9; J. Luht—Tallinna maant. 4; J. Dimitrijew—Balti tän. 4. Wõõrastemaju: A. Lebedew—Turu tän. 11; G. Simakow—Wõõrastemaja tän. 34. Einelaudu: k.-ü. „Wõitleja“ — Joala tän.; linna wabat. tuletõrje-selts (suwehooajaks)—Tulewiku tän. 7; E. Sandmann (suwehooajaks)—sadamasillal.

Põllutöökoda korraldama loomalaatu.

Wäikeloomade weoks kahekordsed wagunid.

Põllumajanduslikkude ühisuste rewisjoni liit pidas reedel oma koosoleku. Leiti, et loomalaada ellukutsumisel wajaliku loomalauda ehikustööd wõiks läbi wiia töötatöölistele organiseeritawate tööde korras. Ettepanekuga otsustati pöörduda teedeministeeriumi poole. Ka otsustati weel teedeministeeriumi tähelepanu pöörata tarviidusele kahekordsete wäikeloomawagunite käimapanemiseks ja neisse laadimiseks wastawad sissesõidud muretseda. Loomahindade reguleerimiseks leiti tarwilik olewat, et üks organitsatsioon tegutseks üle maa loomamüügi korraldamise alal. Paralleel-organisatsioonide tekkimise ärahoidmiseks peeti soowitawaks, et nimetatud ülesande wõtaks oma korraldusse põll. töökoda, nagu see edukalt sündiwat Schleswig-Holsteinis, Saksamaal. Komisjon peab oma ülesandeks teha kõik eeltööd seks, et põllutöökoda otsekohe loomamüügi korraldamise küsimuse arutusele wõtaks, kui ta kokku astub. Põllutöökoda peaks ka alalise loomalaada tegeliku ellukutsumise oma ülesandeks wõtma. Loomadega kauplemise ühtlustamiseks üle maa ja usalduswäärse noteerimise wõimaldamiseks otsustati kiires korras samme astuda elus- ja tapaloomade alalise turu korraldamise seaduse elluwiimiseks. Põllutööministeeriumi poole otsustati pöörduda palwega, et tema oma ülesandeks wõtaks loomalaadale tarwiliku olewa loomalaada projekti kokkuseadmise. Komisjonis oli arutusel ka wõimatu seisukord, mis Tallinnas walitseb lihakauplemise alal. Selgus, et Tallinnas töötab 233 lihaga kauplejat. Keskmist t kaubeldakse päewas läbi 5 puuda ha, kuid 150—180 lihakauplejat müüwad päewas läbi mitte üle 1,5 puuda. Selle pisikese l bimüügi pealt elatab lihakaupmees ennast ühes perekonnaga. Selles seisabki, mis wäga odawate loomahindade juures lihahinnad wõrdlemisi kalliks ajab.

Suusavalmistamise kursused.

Kaitseliit hakkab suusaspordi edendamiseks korraldama Soome suusameistrite juhatusel kursuseid.

Suusaspordi edukat lewimist laiemates rahwahulkades on seni peamiselt takistanud suuskade wähedus ja ühtlasi ka nende kallidus. Wälismaalt sissewetud wõi mõnelt üksikult kodumaa tööstuselt turule lastud suusad on püsinud wõrdlemisi kallis hinnas ja see on olnud suureks tõkkeks suusaspordi lewimisele.

Wiimasel ajal on rõõmustawa nähtusena kodutööstustest turule ilmunud korralikud odawahinnalised suusad, mille tõttu wõib loota suusatajate pere suurenemist eriti noorte arwel. Suuskade walmistamine kodusel teel peaks pikapeale osutuma meie puuseppadele uueks tööharuks, mis annaks eriti rohkesti tööd neil aastaaegadel, mil puuseppade kutseline töö on soigus. Suusaspordi lewimine sünniks märksa kiiremal sammul, kui kodanikud, eriti aga noorsugu, oleksid teadlikud suuskade walmistamisest, materjali walikust, ning soodsal juhtumil, kui käepärast tööriistad ja puumaterjali, wäikese waewaga meisterdaks nii mõnigi mees ise endale suusad.

Koduste suusameistrite arwu tõstmise s ning praeguste suusameistrite tööoskuse täiendamiseks on wajaline korraldada sellekohaseid kursusi, mille teostamise on endale wõtnud kaitseliit. Kaitseliidu peastaap korraldab sarnased suusawalmistamiskursused esialgu kolmes linnas — Tallinnas, Tartus ja Paides, kusjuures iga kursus kestab 12 päewa. Tallinnas korraldatakse säärane kursus 9.—21. nowembrini. ja Paides — 23. nowembrist 5. detsembrini ja Tartus 7. detsembrist 19. detsembrini. Kursuste juhatajaks on kutsutud kaitseliidu poot-Soomest wastaw eriteadlane — suusameister Sipola, kelle ülesandeks kursustel õpetööd juhtida. Suuskade walmistamisest huwitatud organisatsioonide nõupidamine on kaitseliidu peastaap kutsunud kokku reedeks.

Sompa noored elavalt töös.

Korraldatakse kõneõhtuid ja hakkatakse andma wälja ajakirja.

Käesolewal sügisel on ÜENÜ Sompa osakond wõinud täie jõu ja energiaga rakenduda wabaharidustööle. Ühisel jõul on noored wõitnud igasugused seltsi tööd kitsendawad raskused, mis on olnud seda kergem, et osakonna ümber on koondunud nüüd enam-wähem kõik ümbruskonna aktiiwsemad noored.

Nii on osakond korraldanud tänawu sügisel terwe rea mitmesuguseid kõneõhtuid, milledest ümbruskonna elanike osa wõtt on olnud alati wõrdlemisi elaw. Osakonnal on ka oma laulukoor, milline algas oma tegewust läinud nädalal. Lähemas tulewikus kawatseb osakond hakata wälja andma ka kohalikku aegkirja, milleks eeltööd käimas.

Praegu teeb osakond hoogsalt ettewalmistusi kõneõhtuks, kontsert-miitinguks, peoks ja näitemüügiks.

Wargus kasarmus.

Wiidi riided, saapad ja raha.

Läinud reedel warastati lina wabriku kasarm nr 19, mis teatawasti poissmeeste ühiselumaja, Rudolf Paasmanni korterist pealisriideid, poolpeetud saapad ja raha. Kogukahju 20,80 kr. Wargusest teatas kahjusaaja Narwa krim.-politseile, kes alustas selle kohta juurdlust.

Rikkalikum riideladu.

Praeguse Suurtän. nr. 9 asuw hra. G. Rumjantsewi riideäri asutas 50 aastagasi J. Naumow. Asutaja surma puhul läks äri tema wennale, hiljem wenna lesele nini-34 a. tagasi müüs lesk äri praegusele omanikule. Hra G. Rumjantsewi riideäri on praegu suurimaid Narwas; müüb suures walikus kodumaa saadustest: Kreenholmi, Narwa Kalewi wabriku, Balti puuwilla wabriku, O. Kilgase ja „Rauaniidi“ tooteid. Samuti leidub ka wälismaa kangaid G. Rumjantsewi suurlaos päris rikkalikus walikus.

Pildil jaapani kaitsevärvidessoomusrong Mukdeni ees.

Kreenholmi haigekassa volinike koosolek.

Narwa tekstiiltööstuste haigekassad erahaigekassade kaotamise wastu.

Neljapäewa õhtul oli Kreenholmi haigekassa wolinike erakorraline koosolek. Harutusele tuli juba kolmandat korda uus haigestuskindlustuse seaduse eelnõu, mis näeb ette praeguste haigekassade kaotamise ja uute territoriaalkassade asutamise. Seekordsel koosolekul ühemeelsele otsustati protesteerida erahaigekassadkaotamise wastu. Kawatsetakse saata sotsiaalministeeriumile märgukiri, kus nõutakse, et uude seadusse wõetakse punkt, mille alusel oleks wõimalus edasi tegutseda iseseiswatel, elujõulistel erahaigekassadel.

Teatawasti Narwa kalewiwabriku haigekassa wolinike peakoosolek oli samuti erahaigekassade kaotamise wastu a saatis ministeeriumile märgukirja.

Ametnike tasud kärpimisele.

Warustuste arwel loodetakse 1 miljon kr. kokkuhoidu.

Majandusministeeriumis töötati wälja ja esitati neil päewil wabariigi walitsusele eelnõu palkade ühtlustamise ja normeerimise kohta. Kulude wähendamise sihiga tahetakse kõigepealt tõmmata kokku perekonna abiraha norme. Senini said perekonna abiraha need riigiteenijad, kellede palk oli alla 150 krooni. Ühes abirahaga kokku ei tohtinud palgasumma ületada 155 krooni. Uue kawa järele antakse aairaha ainult neile, kelledel palk alla 90 kr., kusjuures perekonna abiraha ja palga summa ei tohi ületada 100 krooni. Sellega wähenewad riigi wäljaminekud tunduwalt.

Ka riigiteenijate warustuse alal tahetakse wiia läbi läbi ühtlast korda. Kõigepealt on kawas nähtud ette kõikide lisatasude — korterite, palgamaade ja warustuse arwestamine raha peale ja siis rahapalgast maha. Riidewarustuse juures tahetakse kandmise tähtaega pikendada ühe aasta wõrra, nii et tulewal aastal ei tuleks warustust juure muretseda. Kokku hoida saab sel teel 1 miljon krooni.

Teetöölised ei saa töötasu.

Kuremäe-Wasknarwa wahelise tee ehitustööd seisu.

15. okt. algasid Wasknarwa lähedal Narwa-jõe süwendustööde juures Wiru maawalitsuse korralduse praamidelt kiwide mahalaadimine. Kiwid on määratud Kuremäe-Wasknarwa esimese klassi tee parandamiseks. Paar päewa tagasi nõudis tööde ettewõtja Narwa taguste waldade teemeistrilt raha, et maksa töölistele palka. Teemeister ei saanud Wiru maawalitsuselt raha, mispärast ta ei saanud ka ettewõtja soowile wastu tulla. Ettewõtja tegi teatawaks, et raha puudusel ta on sunnitud tööd katkestama. Asjast teatati Wiru maawalitsuse teede-osakonnale, kust sõidab kohale ametnik olukorda lahendama.

*

Möödunud suwel wõeti ette Narwataguste waldades laiemaulatuslikke teede parandamisi. Nüüd, sügisel on osa töid tehtud, kuid töölistele on palk maksmata. Nii on Narwa-Skamja teeparandustööde eest töölistel saada kokku 1000 krooni ja teiste wähemate tööde eest, mis läbi wiidi suwe jooksul Narwataguste waldades, umbes 2000 krooni. Narwataguste waldade talupidajad, kes põllutöö kõrwal said wäikese kõrwalteenistuse teede ja truupide parandamise töödel, on nüüd ärewuses. Nad tahtwat hakata nõudma oma töötasu Wiru maawalitsuselt kohtu teel!

Mis põhjusel Wiru maawalitsuse teede-osakond Narwataguste waldade teeparandajaile töö eest palka ei maksa, on estalgu teadmata. Erateel saadud andmete järele on wiidud tööd läbi täpselt ettenähtud kawa järele, mille koostas Wiru maawalitsuse teede-osakond ja mis leidis kinnitamist teedeministeeriumis.

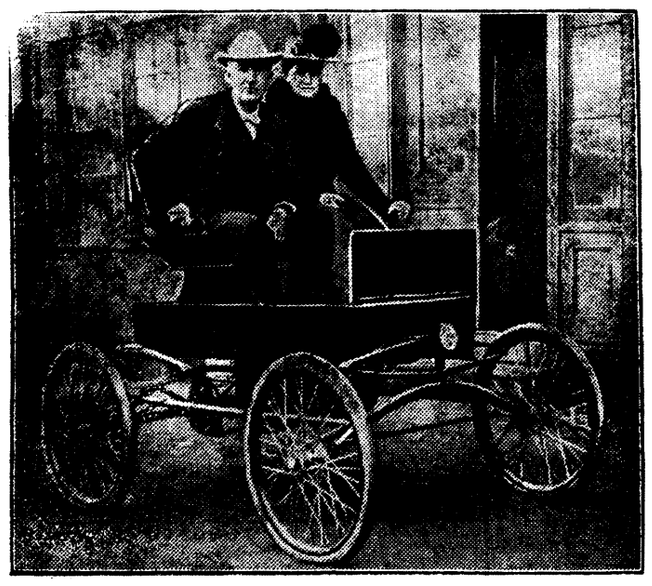

EDISON OMA NAISEGA OMA LEIUTATUD ELEKTRISÕIDUKIL.

Protokoll märgib eksimusi...

Järelvalveta hobune. Wladimir Esling kaebas politseile, et Andrei Aleksei oli jätnud ta hobuse järelwalweta tänawale. Asja kohta koostati protokoll.

Metsakratid tegutsevad. Nik. Wolkowi kaebusel wõetakse wastutusele Pawel Rastow, Sergei Sokolow ja Konst. Rostow, kes omawolilisel raiusid ja rikkusid kaebaja metsa.

Alaväärtuslik piim. Kose walla kaupmees Aleks. Sturm müüs alawäärtuslikku piima.

Salaja müüs viina. Wasknarwa elanik Ewdokia Tshuktshina. Asja kohta koostati protokoll.

„Tupitsategemine“ Maidlas. Kui wihawaenlastel on midagi teineteisele öelda, siis ei atku kunagi sõnadest, jõud peab otsustama, kel õigus. Nii oli lugu ka Maidla wallas elutsewate wennaste Albert ja Elmar Selidega. Ühel päewal, kui wennaksed kohtasid küläteel pani neist südim, Elmar „käed tööle“, andes, wennale paar tublit „kõrwakiilu“. Awalikus kohas rahurikkumise ja löömise pärast wõetakse E. Seli wastutusele.

Ei lasknud panna kaitserõugeid. Wastutusele wõetakse Auwere walla elanik Jüri Riine, kuna ta ei lasknud panna oma alaealisele tütrele kaitserõugeid.

Ringhäälingule jälle uus laine.

Ringhääling, mis seni töötas Milano lainel, on pöördunud postipeawalitsuse poole palwega, et temale lubataks üle minna seniselt lainelt Neapoli lainele, mis on Milano lainest palju lühem. Ringhäälingu juhtiwad tegelased loodawad lühema laine kasutamisel wõita suuri paremusi. Ka wõimaldawat Neapoli lainele üleminek tarwitusele wõtta filtreid, mis seni seisid kasutamata.

Narwataguste waldadas lõpewad planeerim'stööd,

mis sünniwad Narwa maakorralduskomisjoni poolt 1. nowembril.

Peterristi seltsimaja katus lendu.

Kaudus 100 meetri kaugusele.

Wiimane torm tõstis Peterristi seltsimajal katus ühes sarikatega lendu ja kiskus maha korstna. Katus kaudus umbes 100 meetrit ja kukku teisele poole Tallinna-Narwa maanteed maha. Õnneks ei juhtunud sel momendil teel kedagi liikuma. Peterristi seltsimaja oli ehitatud alles 5—6 aastat tagasi. Katus purunes.

Wiinastunu uputamisekatse.

Reede õhtul kella 6 paigu nägid möödaminejad kuidas keegi wanamees linna kaubasadamas kraana otsa ronis ja sealt jõkke hüppas. Weepinnale ilmumisel kisti ta paati ja wiidi ära.

Selgus, et mees on Jalgraja tänawal elaw Mihkel S. Wanamees wiibib tihti wiinajumala küüsis ning iga kord tabab teda raske elutüdimus ühes enesetappe kawatsusega, mida püüab teostada uputamisega.

Kust ostame majapidamistarbeid?

Narwa suurima partselannõude ja majapidamisriistade äri, mis asub P o s t i tän. nr. 51 ja mille omanikuks on hra M. M u s t, asutati 1899. a. N.-Jõesuus. Alul oli see worsti- ja konserwikauplus. Hiljem Narwa siirdudes hakati äris müüma ka majapidamisriistu. Nüüd on äri wõrsunud suuremaks majapidamise tarwete müügikohaks Narwas. M. Musta äristi wõib perenaine rikkaliku waliku teha kõigest, mis süda soowib.

Hispaania uus valitsusjuht.

Azana, senine Hispaania sõjaminister, kes Alcola Zamora lahkumise järele asus peaministri kohale. Azanat tuntakse weel radikaalsemana kui Zamora, poole aasta eest sõjaministri kohale asudes viis ta kolme kuuga läbi sõjaväereformi ja vallandas umbes 60 prots. tegevväe ohvitsere. Ta on usuvastaste poolehoidja.

Need wäljas.

Reede hommikul wõis näha üksikuid talunikke Peetri turul regedega. Rohke lumesadu oli kaugemal wäljaspool linna hea lumetee teinud.

Päewa jooksul aga oli lumi sulanud, ja mehed said waewaga koju.

Kartulite wäljawedu seisab.

Kartulite wäljawedu seisab weel pea täiesti. Läinud nädalal läksid mõned proowisaadetised Inglisse, kokku 72 kwintaali

Paldiski ümbruses wõtawad mõned laewad praegu kartuleid peale Rootsi jaoks, ja lähewad arwatawasti wälja sel nädalal.

Maalt on toodud wiimastel päewadel juba rohkem kartuleid Tallinna.

Arwatawasti lähemal ajal wäljawedu siiski suureneb.

Maal raudteejaamades makstakse sorditud kartulist kr. 1,70—2 kwintaalist.

Narwa linnawolikogu

korraline koosolek peetakse teisip., 27. oktoobril. Päewakorras: kinodele 1932. a. lõbustusmaksu määramine; alkoholita trahteriasutuste awamiseks 1932. a. loa andmine, Narwa Peetri wabatahtl. tuletõrjeseltsi awaldus nõusoleku andmiseks seltsi pritsimaja ruumes õlle- ja weinimüügiga einelaua awamiseks 1932. ja 1933. aastaks ja sellele einelauale 1932. a. trahterimaksu määramine, palwed nõusoleku awaldamiseks alkoholiste jookidega asutistele edasiandmiseks: 1) „Ilmarise“ seltsi einelaud — Herbert Karule, 2) J. Weberi restoran, Wiru tän. 1, — A. Toimile ja 3) L. Laasi restoran-wõõrastemaja, Uus liin 5, — E. Teljakowskile, linna algkoolide hoolekogudesse wolikogu esindajate ümberwalimine j.m.

Üldse sisaldab päewakord 14 punkti.

Warastatakse õunapuid.

Neil päewil warastati W.-Soldino mõisaomaniku E. Weberi puuwiljaaiast 4 noort õunapuud. Kahju 20 krooni. Kes pani toime õunapuude warguse, on teadmata.

Sügisesi hoolitsemistöid rohumaadel.

Hilissügise tulles on kõige enam aega rohumaade eest hoolitsemiseks. See aeg pole küll kõige otstarbelisem, kuid palju on sellaseid töid, mis weel nüüd wõiwad asja parandada.

Karjakoplites näeb peaaegu kõikjal niitmata rammutukki ja laotamata wäljaheiteid. Mõlemad need on suuremaid koplikamara rikkujaid. Rammutuka jätab loom söömata, selle kõrwalt söödakse aga kamar paljaks. Nii muutub rohukamar warsti tukaliseks ja ebaühtlaseks, suureneb umbrohtude hulk ja lõpuks tekiwad mättad. Ka wäetis jääb ühte kohta, kuna teises kohas kibe toidupuudus. Et rammutukki labida, reha, wõi luua abil.

Niita tulewad ka olemasolewad rammutukad ja söömata jäänud suuremad rohutukad, sest need takistawad noore rohu kaswu ja karjamaa ühtlast kasutamist.

Mättaid tekitaw luhakastewars on kõigil rohumaadel halwaks umbrohuks, teda tunneme kergesti puhmas seiswate karedate lehtedega, Häwitada saab seda mättakirwega raiumise teel.

Niiskematel ja soost tehtud rohumaadel on loomajälgede aukude tasandamiseks hädawajalik sügisel rohukamara rullimine sest siis ei tekki mättaid, ka jää ei riku rohukamarat. Rull häwitab ka luhakastewart.

Mineraal rohumaad wajawad ka peal kunst wäelise orgaanilist wäetist — laudasõnnikut. Praegu, kus ostuwäetised kallid, wõiks ka läbi ajada ainult laudasõnnikuga—mida aga kahjuks küllaldaselt ei jätku. Laudasõnniku õige andmise aeg on aug. kuu lõpul wõi sept. alul, praegust on aga see hiljaks jäänud — ning parem on kewadel audmine. Sõnniku aseainena wõib sügisel aga kasutada kartulipealseid. Kartulipealsed mõjuwad osalt nagu sõnnik, elustawad mullas pisikute tegewust ning soodustawad käärimise ja kõdunemise protsesse. Ühtlasi on nad kaitseks talwel külma ja suwel põua wastu.

P.-Eesti kuiwadel muldadel wõiks hää eduga ka sügisel ristikheina põlde wäetada, eriti siis, kui tahetakse anda segafosfaati. Nagu prof. A. Nõmmiku katsed tõendawad, mõjub ka kaali sügisel antult paremini. Takistuseks on aga sügisise wäetamise juures 1) et ei tea kas ristikhein tuleb terwena lumealt wälja ja 2) raha jääb kunstwäetise alla kauemaks kinni. Kui aga kewadel antud wäetisel wähe mõju, wõiks sügisel proowida. Ehk kewadel kohe peale lume minekut, kui weel kohati lumelaike põllul.

Sügise on aga täiesti kohane aeg metsastunud ja wõsaga kaetud karjamaade ja heinamaade puhastamiseks ning niiskuse all kannatawate rohumaade weeolude korraldamiseks. Ei tarwitse seda teha wõõra tööjõuga, mis kulusid tekitab. Oma perel jätkub täiesti selleks aega, on waid kord kättewõtmise ja pealehaakamise küsimus. Wõsa puurimist aitab hoogsalt hõlbustada ja tööd kiiremalt läbiwiia s o o m e w õ s a k e t i g a juurimine. Nii mõned päewad töötades oleme jälle tükikese siledat karjamaad wõi masinaga niitmisekõlbulikku heinamaad juure saanud—mis end tööjõu kokku hoiuna suwel mitmekordselt tasub.

E. T.

Kabeturniir Narva meistri nimele.

Neljap. õhtul NEMS'i poolt korraldatawale kabeturniirile, mis peetakse käesolewa aasta Narwa kabemeistri nimele „Ilmarise“ ruumes, oli ilmunud kogukas hulk kabehuwilisi. Mängiti 2 wooru, kusjuures paremaid tagajärgi saawutasid: Essenson 4½ p. (1 kaotus), Annus 3½ p. (4½ kaotust), Rikker 2½ p. (3½ kaot.). Moikow ja Säkk 1½ p.

Turniirist osawõtjaid registreeritakse juure weel järgmisel mänguõhtul, mis on teisip., 27. okt.

Skarjatina talunaise äpardus

Tuul kallutas munad korwist kõnniteele puruks.

Läinud teisipäewal tuli Skarjatina walla elanik Serafima Tohutshina kanamuna-korwiga Narwa, et seda Peetri turul rahaks teha. Omnibusest maha astudes asetas ta umbes 200 muna sisaldawa seljakorwi ühispanga hoone seina wastu ja läks ise hetkeks ühte kauplusesse sisseostusid tegema. Wahepeal oli aga tugew tuul korwi ümber paisanud ja kogu sisu walgus kollase-walge wedelikuna tänawakiwidele. Suur oli naise üllatus, kui kauplusest wälja tulles leidis munad purunenult, pisarad jooksid eidekesel ojadena üle põskede, ent parata polnud enam midagi.

Narva- ja terve Alutagune loeb ainult „Põhja Eestit“.

Neljale kinole lõbustusmaksu 8100 kr.

Narwa linnawalitsus on otsustanud wolikogule esildada 1932. a. lõbustusmaksuks neljale kinole määrata 8100 krooni endistel tingimustel. Käesolewale aastale see maks oli määratud 8550 kr. suuruses, kuid Kreenholmi rahwamaja juures awatud kino, millele käesolewaks aastaks arwati lõbustusmaksu 450 kr., suleti.

See maks tuleb tasuda linnakassasse 3 kuu eest ette.

Rahwaülikooli esimene loeng.

Kõneles dr. A. Audowa.

Reede õhtul peeti „Ilmarise“ saalis Narwa rahwaülikooli uue hooaja esimene loeng. Awakõne pidas rahwaülikooli juhataja W. Söerd. Ta järele asus kõnetoolile loodusteaduse dr. A. A u d o w a, kes huwitawalt ja piltlikult käsitas mõtlemise eksitusi ja nende tagajärgi inimeste elus. Ta tähendas, et mõtlemise eksituse tagajärjel kannatawad inimesed ja ühiskond. Mõtlemine on arenenud järk-järgult. Kiwi ajal mõtles inimene ainult sellest, mis tema waatluse piirknnas oli. Kesk ajal oli teadusmeestel palju targutamisi. Sageli harutati täiesti mõttetuid küsimusi, nagu seda, kas Aadamal oli naba, wõi ei olnud? Praeguse aja mõtlemiswiis on arenenum. Mõtlemine sünnib waatluse, katse ja kriitika abil.

64

wälja. Ta oli haistnud hädaohtu, selles pole mingisugust kahju.“

„Kuidas ta näis wälja?“

„Mitte silmapaistew mees. Ümmargune nägu. Mustad juuksed. Wõis olla mees, keda oli saatnud politsei, teid walwama.“

„Miks oli ta siis nii ehmunud? Ennem keegi wastaspoolelt. Suur Jumal, ega ometi! Kumb käsi oli lingus?“

Melander tuletas meele. „Parem“, ütles ta. „Mis siis sellest?“

„Sest see on parem wõimalus warjata kanget sõrme.“

Melander wilistas oma ette. „Aga mustad juuksed?“ lisas ta kahtlewalt ja wastas siis ise oma küsimusele. „Wõib hõlpsasti wärwida, loomulik.

Jupiteri juures, tema on see! Meie tahame näha, kas me teda leiame. Wõibolla wõite teda tunda.“

„Minge parem üksi. Parem on juba tähelepanu mitte äratada.“

Melander pöördus tagasi ballisaali, aga kahtlustatawat polnud näha.

„Siis jääb ainult järele, direktorilt küsida.“

„Peaksime sellest wast ehk teatama Garsytele?“ arwas Melander. „Lõpuks ta elab siin. Ameerika miljonärile antakse parema meelega teateid, kui meile.“

Trewanion oli nõus ja nad lasksid sõidutada end teisele korrale.

Ameerika miljonär ja terasemagnaat näisid

61

„Praegusel silmapilgul mitte, loodan aga, et tulewikus neid sõlmime. Arwan, et omate palju ärilisi kogemusi.“

„Kahjuks ei.“

„Sellepärast ei maksa muretseda“ tõõstis Brolin. Olen kindel, et teil on suur menu. Kui ma wõin aidata, olen ma alati walmis.“

„Palju tänu. Ja kui lubate, siis taban teid sõnalt. Ma tahan meeleldi teada, kas on teil mingisugust arwamist, kes wõiks meid aidata lahendada härra Maclareni surma saladust?“

„Ma kõnelesin enne sõõki Trewanioniga Campbelli käigust Wenemaale“, mainis Garsyte.

Terasemagnat ei wastanud kohe. Ta näis mõttesse wajunult. Siis algas ta kõnelust.

„Ei Maclaren ega Campbell pole mulle selle käigu otstarbest kõnelenud“, ütles ta, „ma wõin awaldada oma arwamist. Minu esindajad Berliinis ja Moskwas teatasid mulle loomulikult, mis nad sellest kuulsid. See äratas muuseas Euroopa suurtööstusite keskel suurt tähelepanu. Oli kuulduseid, mis kõnelesid Maclareni kawatsustest saada petroleumi kontsessioone, teine kuuldus, et ta tahab hakata toetama Nõukoguderiigi tööstuseettewõtteid inglise ja ameerika kapitaliga, kolmandad kõnelesid, et ta rahu huwides loodab saada nende relwawabrikud oma kontrolli alla. Te teate, et ta taotles tihti niisuguseid inimsõbralikke eesmärke. Arwan, et tutwute Londonis kõigi üksikasjadega.“

„See teebki raskuseid“, ütles Trewanion, „ma ei tea, keda ma wõiksin seal usaldada. Meie

Surma läbi lahkunud Seltsi liiget

Marie FIEGEL'i

mälestab **Narwa Vabat. Tulet.-Sanitaar Seltsi juhatus.**

Auto kursused

algavad 29. okt. s. a. Esimese järgu kutse saamiseks kooliwalitsuse loal kauaaegsete lektorite juhatusel teoorias ja praktikas mitme süsteemistel autodel soowijale wõimaldatud garaasis remonttööd. Õpekeel Eesti ja Wene. Õpemaks wõimaldab kõigile õppimise.
Narwa, Tallinna mnt. 4. Telef. 300.
Auto-transport
O. Leppik.

Sügis nõuab peakatet.

Härradele suures walikus moodsaid

kaabusid ja sonimütse.

Kaitsewäe, koolide **Karusnahku**. Lastele mait- ja muid wormimütse. sekaid mütsikesi. TELLIMISTE KIIRE ja KORRALIK TÄITMINE. Kaabude wormimine ja puhastamine. Hinnad odawad! Hinnad odawad!

Mütsiäri **J. ROIGAS** Narwas, Peetri turg 9.

:: Narva teater „Võitlejas" ::

Kolmapäewal, 28. oktoobril kell 8 õhtul
KUULSA WENE LAULJA

Leonid Sobinowi

kontsert

pianist-helilooja **Boris Sobinow'i** kaastegewusel.
Pääsmed 50—35 s., õpilased 25 s.
Eelmüük „Kooli", M. Võhma kauplustes ja 2 tundi enne algust kassa.

Riidekauplus

G. RUMJANTSEW

Sügis- ja talwehooajaks

suures walikus **daamidele** ja **härradele** moodsaid

palitu

ning

ülikonna-riideid.

Kodumaa ja wälismaa kaubad
Müük èn gros ja èn detail.
Hinnad soodsad!

NARWAS, Suur tän. № 9. Telefon 164.

M. JELISEJEWI

Hommiku-, lõuna- ja õhtusöögid.
A lá karte igal ajal!
Rikkalik einelaud külmade toitudega. Kohalikud ja väljamaa veinid.
Vedelad Moskva seljankad
Eesti-Wene köök. Kella 6—½12 õht. mängib h-ra Raudsepa juhatusel trio.
Ruumid uuesti remonteeritud.
Era kabinetid tarvitajalle.
Austusega OMANIK.

restoran.
Narvas. Peetri pl. nr. 4, telef. 142.

ODAVASTI ja HÄSTI

wiimase moe järele wõite riietuda ainult

„EESTI" valmisriiete kauplusest

Narwas, Hermanni tän. 13, telef. 3-37 ja Joala t. 11

ostetud riietega.

Sügis- ja talwe hooajaks wiimased Pariisi uudised, daamide ja härrade **mantlid, palitud, ülikonnad** kodu- ja wälismaa kangastest.

Tellimiste wastuwõtt. Töö kiire ja korralik.
Hinnad wäljaspool võistlust. Palun veedugel
Austusega **D. MIHAILOW.**

Moodsate jalanõude äri

G. Antipov

Narvas, Joala t. 18.
Alati suures valikus

jalanõud.

Kõige uuemad Viini ja Pariisi moed.
Hinnad mõõdukad.

KUNST-FOTO-STUDIO

V. AUKSMAN.

Narva, Wiru tän. Nr. 6.

PÄEVAPILDI ÕPILASI
võetakse vastu igal ajal.
Õpe-kursus, alates 1—6 kuuni.

KÕIK OSTAWAD MAJAPIDAMISE TARBEID

M. MUST'A kauplusest

NARWAS (Peetri ja Posti tän. nurgal)

Rikkalikus walikus:

ROOTSI EMAIL- ALUMINIUM- KLAAS- PORTSELAN- ja KIWIRIISTU. | KOHWI- TEE- SÖÖGI- WEINI- ja PESUSERWIISID.

Soome ja Rootsi MAAILMAKUULSAD koorelahutajad: „Viking", „Diabolo", „New-Priima" j. t.
SAABUMAS suuremal hulgal aluminium majapidamisnõusid.
Tulge külastage! Hinnad odawad!

Kas kõik teavad?

N.E.S. „Ilmarise"

EINELAUD

rikkalikum ja odavaim Narvas!
Lõuna, 3 toitu — à 50 s.; Õhtusöök — à 40 s.
A'la carte igal ajal.
Köök pealinna kokka h-ra Pillarderi
(Tallinna Mustapeade klubist) juhtimisel.
Alkoholilised ja karastavad joogid. Kodu- ja välismaa napsid, veinid, konjakid.
Hinnad võistlemata odavad.

Soowitan oma kõrgewäärtuslikku

Kirjut seepi,
„32" sauna seepi,
Rätsepa seepi,
„Astor" saunaseepi,
Pleeksoodat,
Kristall-soodat,
Pesupulbrit jne.

Seebi- & soodawabrik

Jaan Tiitso

Narwas, Rakwere tän. 2. Telef. 134.
Asut. 1894. a.

Müüa meesterahva **sügise palitu**

Teateid saab slt.

Korter

4 tuba ja köök ära anda Narvas Paemurru tän. nr. 11.

AUTOBUSEÜHENDUS

Peetri pl., Torni pl., Uusliin, Kalevivabrik,
avatud 2. sept. 1931. a. järgmise tunnikava järele:

Äripäeviti.

Peetri pl.		Kalevi vabrik.	
kell 7.	hom.	kell 7.25	hom.
„ 8.	„	„ 8.30	„
„ 10.	„	„ 10.30	„
„ 4.30	p. l.	„ 5.15	p. l.
„ 8.	õht.	„ 8.20	õht.

Pühapäeviti:

kell 9.15	hom.	kell 9.40	hom.
„ 2.30	p. l.	„ 3.	p. l.
„ 5.	p. l.	„ 6.15	p. l.
„ 8.	õht.	„ 8.20	õht.

Laupäeviti lisareis;

kell 2.30	p. l.	kell 3.	p. l.

Autobus peatub läbisõites, publiku soovil, igalpool. Sõidu hind 15 sent., lapsed 10 senti.
J. Paap.
Narva, Joala tän. 14. tel. 10.

Ämmaemand

Bergfeld-Kôrts

Narvas, Heina turg 3–7. Lepitsa maja.

2 maja müüa

ühel krundil. Soowikorral wõib ka üksikult.
Teatada: Narwa, Paemurru tän. № 18. Joh. Mooses'e kpl.

Esimese klassi rätsepmeister

A. Paapst

(end. J. ELLER).

Narvas, Posti tän. 48.
Tellimiste peale valmistan mõõdu järgi elegantselt ja passivalt igasugu RIIDEID
Alati äris viimased uudised. Inglise ja Prantsuse moelehed sügise ja talve hooajaks.

Asukoha muutmise tõttu teatame lugupeetud kuulutajatele, tellijatele ja üksiknumbrite ostjatele, et

„Põhja Eesti" kuulutusi ja tellimisi
võetakse endiselt vastu ja müüakse üksiknumbreid

Narvas, Malmi tn. 5 **„Põhja Eesti" abitalituses** R. Tuisk'i tapeedi, värvi ja klaasi kaupl.

62

usume, et mõrtsukad on olnud kellegagi Londoni büroost ühenduses."

„Hm, ma mõistan." Brolin jäi taas mõtlikuks. „Seal on üks mees, kellega mul on olnud juba tegemist. Ma usun härra Maclaren usaldas teda wäga. Üks mees nimega Featherstone. Kuid lõpuks hea on kui teie ise otsustate."

„Ma teen, mis suudan," ütles Trewanion ja tõusis püsti. „Peame lõpetama kõneluse, sest on juba hilja, ja meie tahame minna Gstaadi suuskadega. Warustuse selleks wõtsime seljakottides kaasa. Tänan teid südamest teie wõõrustamiselahkuse ja teie nõu eest. Elage hästi!"

Niipea kui mõlemad sõbrad lahkusid kõrwalisest salongist, sattusid nad kesk naeru ja jazzimuusikat.

„Igal juhtumil tahan ma heita ühe pilgu ballisaali. Tulge." Enne kui Trewanion jõudis wastata, oli Melander läinud trepist üles ballisaali.

Orkester tegi parajasti pause ja muusikandid jõid wargsi õlut oma noodipultide warjus. Parkett oli tühi, aga tihe parw noori inimesi seisis mõlemal sissekäigul, ja nagu kaardiwägi istusid seina ääres toolidel walwsalt ringi wanad daamid. Wiimaste seas hakkas silma tädi Emilie, kes oli pidanud ülekohtuseks minna woodisse, kui nii palju inimesi soowisid teda näha.

Filip Trewanion waatas natuke aega kõrwal seistes tantsu. Ta ei tunnud end selles rõõmsas muretus seltskonnas kodusena. Ta tegi, nagu ei näekski ta, et tädi Emilie talle wiipas, ja pidi

63

parajasti ümber pöörduma, kui ta kuulis oma kõrwalt Melanderi häält: „Pean teile midagi ütlema, siin on keegi mees, kes teid tunneb ja ei tunne sellest põrmugi rõõmu, et teid nägi.

Asi oli nii. Kui ma tegin omale läbi rahwa teed, sattusin kõnelema preili Jenny Grantiga, ühe wäga kena tüdrukuga Rahwasteliidu sekretariaadist. Ta nõudis, et ma liituksin nende seltskonda, ja kui ma talle ütlesin, et ma ei ole mitte üksi, tahtis ta, et ma toon kaasa ka teid. Ma waatsin siis teid otsides ringi. Teie tulite parajasti saali, ja ühe mehe imelik ülewalpidamine äratas minu tähelepanu. Ta istus ühe laua taga minu kõrwal. Kui ta märkas teid, tõusis ta pooleldi oma toolilt. Ta oli üllatunud ja, ma usun, kohkunud."

„See ei wõinud oleneda minust."

„Oodake moment. Ta wõttis wälja oma kirjatasku, awas selle ja silmitses tardunult üht ajalehelõiget. Sinu pilt muidugi, mu poiss, ja sinu nimi all. Ei mingisugust kahtlust. Ta silmitses enne sind ja siis waatas pilti, et teha kindlaks sarnasust. Teised inimesed kõrwal laudade taga ei märganud midagi, sest tal oli kirjatask põlwedel. Ta pidi seda nii hoidma, sest teist kätt ei wõinud ta tarwitada. Seda kandis ta sidemega kaelas."

„Imelik".

„Jaa, see ei ole weel mitte kõik. Ma ei tahtnud äratada tähelepanu sellega, et olekfin tnlnud otse teie poole, ja püüdsin läheneda ringi ümber saali. Enne aga, kui ma jõudsin eemalduda, kargas mees laua tagant üles ja ruttas teisest uksest

Vastutav toimetaja Hans Lill.
Väljaandja K.-U.-Ü. „Põhja Eesti".
K.-U.-Ü. „Põhja Eesti" trükk. 1931.